

İlk klasik otomobil müzayedesi ilgi gördü

■ İSTANBUL (AA) - Antik AŞ tarafından düzenlenen Klasik Otomobil Müzayedesi, Rahmi Koç Müzesi'nde yapıldı. Erdoğan Gönül Salonu'nda gerçekleştirilen ve Türkiye'de ilk olma özelliği taşıdığı belirtilen müzayedede; Jaguar, Bentley, MG, Citroen gibi gelenekselleşmiş Avrupa yapımı otomobillerin yanı sıra Chevrolet, Corvette, Impala, Pontiac, Ford gibi Amerikan yapımı otomobiller satışa sunuldu. 35 klasik otomobilin toplam 1 milyon 500 bin YTL'ye satıldığı müzayedede, 200 bin YTL'ye alıcı bulan 1957 model Bentley, en pahalıya satılan otomobil oldu. Müzayedeye, Rahmi Koç'un da aralarında bulunduğu çok sayıda ünlü isim katıldı.

Turhan Çömez'den Unakıtan'a gönderme

■ BALIKESİR (Cumhuriyet) - AKP Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, emekliliğinde çalışan esnafın maaşına yüzde 33'lük kesinti getiren yasanın yeniden TBMM'de ele alınmasını isterken, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'a da gönderme bulunarak, "Kayıt dışı ekonomi can okumakla değil can vermekle olur" dedi. Çömez, "Bu yasa sonrası emekliler işlerini bırakıp dağıtırlarsa biz 'Gençlerin önünü açalım' derken mevcut istihdam olanaklarını da daraltmış olacağız" dedi.

Bütçeyi protesto eylemi

■ İstanbul Haber Servisi - Türkiye Kamu-Sen İstanbul Şubesi üyeleri, AKP iktidarının 2007 bütçesini protesto etmek amacıyla basın açıklaması yaptı. Türk Eğitim-Sen İstanbul 1 No'lu şube binası önünde toplanan Kamu-Sen üyeleri, binaya "Hakkımızı Helal Etmiyoruz" yazılı bir pankart asarken "Memur sendikta hesap soracak", "Küresel sermaye hükümeti istifa" yazılı dövizler taşıdılar.

Makatta çalıntı bilezik

■ KONYA (Cumhuriyet) - Konya Asayiş Şube Müdürlüğü Hırsızlık Büro Amirliği ekibince bir evden hırsızlık yaptığı iddiasıyla yakalanarak hakim karşısına çıkanlar 45 yaşındaki A.G. tutuklanarak cezaevine gönderildi. Konya E Tipi Kapalı Cezaevi girişindeki detektörden alarm verince, kadının üst araması yapıldı. Kıyafetleri çıkarılan kadın tekrar cihazdan geçmesine rağmen alarm susmadı. Bunun üzerine hastaneye götürülen kadının çekilen röntgen filminde, çaldığı bilezikleri makatına sakladığı belirlendi. Doktorlar tarafından kadının makatından 3 adet bilezik çıkarıldı.

Galata 12 Aralık'ta kapalı

■ İstanbul Haber Servisi - İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Yeni Galata Köprüsü'nün, mesnet, kiriş ve kilitlerin yağlanması çalışması nedeniyle 12 Aralık Salı günü 01.00-04.30 saatleri arasında araç ve yaya trafiğine kapalı olacağını duyurdu. Yeni Galata Köprüsü'nü kullanacakların, 01.00-03.30 saatleri arasında Atatürk Köprüsü'nü, 03.30-04.30 saatleri arasında ise Atatürk Köprüsü'ne deniz trafiğine açılacağından Haliç Köprüsü'nü kullanmaları gerekiyor.

DÜZELTME

Gazetemizin 8 Aralık 2006 günkü sayısının 3. sayfasında "Tanör üniversitede anıldı" başlıklı haberde İstanbul Üniversitesi Rektörü Mesut Parlak'ın kendisinden önceki yönetimi eleştirdiği konuşmasındaki "Tanör'ün mezun olduğu Galatasaray Üniversitesi'nde anılmaması olmasına ayılla karşıyorum" sözlerine yer verilmiştir. Parlak'ın Galatasaray Üniversitesi ifadesini İstanbul Üniversitesi olarak düzeltir, özür dileriz.

Dağlık Karabağ'da askeri güç kullanılarak sorunun giderilemeyeceği görüldü

Savaş çözüm getirmez

SÖYLEŞİ

LEYLA TAVŞANOĞLU

Erivan'ın merkezindeki ünlü Cumhuriyet Alanı'ndayım. Tam karşımda Ermenistan Dışişleri Bakanlığı var. Birazdan Ermenistan Dışişleri Bakanı Vardan Oskanyan'la randevum var. Türkiye ve Ermenistan arasındaki ilişkiler, Azerbaycan'la olan Karabağ ve işgal altındaki Azeri bölgeleri, Fransa Millet Meclisi'nden geçen soykırım reddinin cezalandırılmasını öngören yasa tasarısı, Ermenistan'ın kendini sözde Ermeni soykırımını Türkiye tarafından kabul edilmesine odaklanmasını konuşacağız. Dışişleri Bakanlığı'nın ikinci katında bulunan Oskanyan'ın makamına çıkıyorum. Son derece görkemli, geniş bir makam odası. Çok yoğun diplomasi trafiği ve dış gezileri arasında bu görüşme için zaman ayırmaya özen gösterdiğini söylüyor. - **Basında 10 Aralık'ta (buğün) Dağlık Karabağ'da bağımsızlık için bir referandum yapılacağını okudum. Bu konuda ayrıntılı bilgi verir misiniz?**

OSKANYAN - Bunu hemen düzeltelim. Dağlık Karabağ Anayasası halkın onayına sunuluyor. Bu referandum bağımsızlık ilanı için kesinlikle değil. - **Peki, bu referandumdan ne gibi bir sonuç çıkar sizce?** - Bakın, Dağlık Karabağ halkı 15 yıldır kendi yaşamlarını kendileri düzenliyorlar. Hiç kimseye de bağımlı değiller. Seçilmiş yetkilileri, kendi ekonomileri var. Dolayısıyla yıllardır yaşamlarını düzenlemek için yasalar ve yönetmelikler oluşturuluyor. Çünkü bu yasalar ve yönetmelikler olmaksızın Dağlık Karabağ halkı normal günlük yaşamlarını sürdüremez. Ama bu yasalar ve yönetmeliklerin dayanması gereken bir temel, yasalar manzumesi var. O da anayasadır. Şimdi halk bu temel yasayı benimsemek için demokratik hakkını kullanmaktadır. Anayasanın kabul edilmesiyle birlikte Dağlık Karabağ'da işler de etkili olarak yürüyecektir.

Referandum anayasa için

- **Ama Dağlık Karabağ savaşında bölgenin yerlisi olan Azeriler kaçtı. Orada sadece Ermeniler kaldı. Bu durumda bu referandum ne kadar mesru olacak?** - O topraklarda yaşayan insanlar var. O insanların yaşamlarının yasal olarak düzenlenmesinden söz ediyoruz. Ne kadar yasa ve yönetmelik çıkarsa yaşamları da o kadar düzenli ve rayına oturmuş olacaktır. Daha şeffaf, daha anlaşılabilir olacaklardır. Karabağ halkının bir anayasaya sahip olması sadece onların değil herkesin yararına olacaktır. Zaman içinde müzakere süreci başka bir yola girer ve kaçınılması geri dönerse o zaman yeni oluşuma uygun kararlar alınmasına çalışılacaktır. Ama bugün için orada yaşayan halkın kendi yaşamını düzenlemek için bir anayasaya ihtiyacı var. Karabağ'da bir parlamento var. O parlamento yasalar çıkarıyor. Bence anayasa da bu çizide değerlendirilmeli. - **Yanılmıyorsa 1998'de Ermenistan'ın ilk cumhurbaşkanı Levon Ter Petrosyan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı rahmetli Haydar Aliyev, Dağlık Karabağ ve işgal altındaki yedi Azeri rayonundan Ermeni kuvvetlerinin çekilmesi için el sıkışmışlardı. Sonra ne oldu da bu anlaşma bozuldu?** - Bu sorudaki yanlışları da düzeltmek isterim. Ki lider hiçbir zaman el sıkışmadılar. Çünkü aralarında hiçbir anlaşma olmamıştı. Sadece Minsk Grubu'nun bir önerisi vardı. Bu öneriye göre sorunu ilgili bütün taraflar Karabağ

sonuna kademelı bir çözüm bulunmasını gözden geçirecektir. O dönemde Ermenistan'da ve Karabağ'da bütün taraflar bu belgenin çok fazla tek yanlı olduğunda fikir birliğine varmışlardı. Çünkü Dağlık Karabağ'ın statüsü sorunu kapsamıyordu. Ter Petrosyan bu belgedeki her şeyi katılmamakla birlikte belgeye olumlu yaklaşmıştı. Düşüncesi de bu çok karmaşık soruna kademelı olarak yaklaşılabilirdi. Ama bu yaklaşımı sonuçsuz kaldı. Çünkü ülke içinde geniş çapta muhalefet oluşmuştu.

Sorun toprak sorunu değil

- **İyi de, bu kadar sert muhalefet oluşmasının gerçek nedeni neydi?** - Söylediğim gibi bu belgede Dağlık Karabağ'ın statüsünün ne olacağı konusunda uzaktan yakından tek bir sözcük bile yoktu. Her bir Ermeni için bölgenin statüsü konusu kilit noktadır. Çünkü Karabağ sorunu bölgenin Ermeniler tarafından kontrol edilmesi yüzünden değil, Karabağ halkının self-determinasyon (kendi kaderini tayin hakkı) hakkını kullanma kararı yüzünden çıktı. Dolayısıyla meseleinin özü statüdür, topraklar değil. Topraklar

sonunda bir köprü olabilir. Türkiye, AB'yle tam üyelik müzakereleri ve tam üyelik süreciyle bizden önde. Bizim ise AB'yle komşuluk politikaları gereği eylem planlarımız var. Biz Türkiye'nin hem NATO, hem AB deneyimlerinden muazzam bir şekilde yararlanabiliriz. Türkiye, stratejik çıkarlarını dar etnik çıkarlarının öntünde tutarsa bu bölgede çok daha olumlu bir rol oynayabilir. Ama Türkiye bugün, Azerbaycan'daki etnik kardeşlerine yardımcı olmak için sadece etnik çıkarları doğrultusunda hareket ediyor.

sonunda bir köprü olabilir. Türkiye, AB'yle tam üyelik müzakereleri ve tam üyelik süreciyle bizden önde. Bizim ise AB'yle komşuluk politikaları gereği eylem planlarımız var. Biz Türkiye'nin hem NATO, hem AB deneyimlerinden muazzam bir şekilde yararlanabiliriz. Türkiye, stratejik çıkarlarını dar etnik çıkarlarının öntünde tutarsa bu bölgede çok daha olumlu bir rol oynayabilir. Ama Türkiye bugün, Azerbaycan'daki etnik kardeşlerine yardımcı olmak için sadece etnik çıkarları doğrultusunda hareket ediyor.

Sorunlarımız tarihi değil siyasi

- **Ermeni diasporası ve Ermenistan'ın sadece soykırım iddialarında ısrarlı olmalarının ışığında Türkiye ve Ermenistan arasındaki ilişkiler nasıl normalleşebilir?** - Türkiye ve Ermenistan arasındaki bugünkü ilişkileri tarif etmek için tek bir sözcük kullanabilirim. Buna talihsizlik diyebiliriz. Normal, iyi komşuluk ilişkilerimizin, diplomatik ilişkilerimizin olmaması talihsizliktir. Çünkü fırsatı kaçırdık. On beş yıl kaçırıldı. Her geçen gün fırsatı kaçırmaya devam ediyoruz.

nedenin sonucudur. Toprakların Ermeni kuvvetleri tarafından kontrol edilmesi de Azerbaycan'ın Karabağ halkının kendi kaderini tayin hakkını kullanma kararına karşı askeri güce başvurusunun bir sonucudur. Azerbaycan Karabağ halkının barışçı nedenlerle kendi kaderini tayin hakkı kararına karşı askeri güle tepki göstermemiş olsaydı bu toprakların Ermenilerin kontrolü altına girebilirdi mümkün olmazdı. Bu nedenle de sebep-sonuç ilişkisi arasındaki farkı oluşturamamız gerekiyor. Sebep statüydü, sonuç da topraklardı. Dolayısıyla statüyü göz ardı edip topraklara odaklanamayız. Bu Azerbaycan'ın bunca yıldır yaptığı bir hatırdır. Bu nedenle bu zamana kadar sorunu ilgili ilerleme kaydedemedik. Eğer bugün biraz ilerleme kaydedebiliyorsa Azerbaycan'ın sonunda statü konusunu ele almaya yanaşmışındır. Bugün masaya getirilen belgede sorunun nedeni ve sonucu yer alıyorsa bu, Azerbaycan'ın

Dolayısıyla askeri güç kullanma seçeneğini bir yana bırakmalılar. Bu durum konusunda gerçekçi olmalılar ve bir anlaşmaya varmak için uzlaşma yolunu seçmelidir.

AB birleştirir mi?

- **Güney Kafkasya'daki üç ülke olan Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan'ın AB'yle iyi ilişki içine girmek istediklerini biliyoruz. Ama Dağlık Karabağ ve Ermenistan arasındaki ilişkiler sizce AB ruhuna uyuyor mu?** - Öyle değil. Bizim Eylem Planımızda maddeler var. Biz hep sorunu barışçı yollarla çözmek için firsat arıyoruz. Bu da müzakere sürecine yardımcı oluyor. Bizim AB'yle işbirliğimiz çok bireysel. Eylem Planı'na göre AB'yle projelerimiz var. AB'yle daha yakınlaşmak için planlarımız var. Sorun Türkiye-Ermenistan sınırmı kapalı olmasında. Türkiye, Kafkaslar ve Avrupa

Oysa sınır açık olsa ve normal biçimde temaslarımız bulursa bu halklarımız arasında yeni ufuklar açacaktır. - **Belki de farklı bir dil kullanmanız gerekebilir...** - Ne olduğumu anlayamıyorum. Koşullar üzerinde odaklanmamız gereksiz. Biz, "Evet, soykırım, Karabağ sorunları vardır. Belki başka konular da vardır" diyoruz. Ama lütfen bana dünyada iki ülke gösterin ki aralarında bu türden tarihi, siyasi ve başka türden sorunlar olmasın. Ama bu ülkelerin hiçbirini, karşı tarafı geçmiş ve tarihini reddetmeye zorlamak için sınır kapılarını kapatmıyor. Bakın, Ermenistan "Türkiye soykırımı kabul etmediği sürece bizim Türkiye'yle hiçbir ilişim olamaz" dese sizin bu tartışmanızı kabul edeceğim. Ama biz bunu söylemiyoruz ki. Biz, "Bize göre bir soykırım olmuştur. Bunun kabul edilmesi için güç kullanmayacağız. Sadece başka ülkelerin parlamentoları aracılığıyla AB yolunda ilerleyen Türk

P O R T R E

SADACE OSKANYAN

Halep-Suriye, 1955 doğumlu. 1979'da Erivan Politeknik Enstitüsü'nü bitirdikten sonra ABD'de Tufts, Harvard üniversiteleri ve Fletcher School of Diplomacy'de siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler eğitimi aldı. Ermenistan'a döndükten sonra bir süre Armenian International Magazine'in editörlüğünü yaptı. Ermenistan Dışişleri Bakanlığı'nda Ortadoğu Masası, Kuzey Amerika Masası, ABD ve Kanada Masası müdürlükleri görevlerini yürüttü. Dışişleri Bakan Yardımcısı oldu. 1998'den bu yana Ermenistan Dışişleri Bakanı. Hiçbir siyasi partiye bağlı değil. Aynı zamanda olağanüstü büyükelçi unvanına sahip.

açıkça konuşmakla ilgili hiçbir sınırlama olmamalı. Ama sizde sınırlamalara var. Yani Türk tarihçilerden oluşan bir komisyon kuracaksınız ve soykırımı telifaz etmeden 1915 olaylarının Ermeni tarihçilerle ele alınmasını bekleyeceksiniz. Sanıyorum Erdoğan'ın önerisi bu. Ama Türkiye'de TCK'nin 301. maddesi yürürlükte. Bu, kuşun kanadını kesip kafesin dışına salmaya benziyor. Bütün karmaşık sorunlar, iki sorumlu hükümet olarak hükümetler düzeyinde ele alınmalıdır. - **Bir de uluslararası hukuk var. Uluslararası Tahkim Mahkemesi kararına göre soykırım tanımına geriye dönük olarak işletilemez...** - Mesele geçmişe dönüklük değil. Biz soykırım tanımınımsın söz ediyoruz. Türkiye soykırımı tanımına Soykırım Konvansiyonu'nun geçmişe dönüklük kararı olması ya da olmaması fark eder mi? Mesele 1915 olaylarının Konvansiyon'un soykırım tarifine uyup uymaması.

Fransa ve Türkiye benzer mantıkla yaklaşıyor

- **Avrupa ve Batı ülkeleri parlamentoları neden soykırım kararları geçiriyorlar? Özellikle de Fransız Millet Meclisi sizce neden soykırımı inkârı yasaklayan yasa tasarısını kabul etti?** - Bence bu konuda birkaç faktör var. Ama ikisi her şeyin öntünde. Bir kere Fransa'da Fransız vatandaşı olan Ermeniler kendi bölgelerinin milletvekilleri aracılığıyla konuyu gündeme taşıdılar. İkinci olarak da Fransa insan hakları konusunda lider. Fransızlar insani yasalara, uluslararası hukuka ve kurallara saygılılar. Türkiye'nin ret politikasında daha sert bir tutum aldığı ve bunu devlet düzeyine getirdiğini Fransa gördü. Ben hiçbir Türk hükümetinin şimdiye kadar soykırımı ret politikasında bu derece organize ve sert bir tutum içinde olduğunu görmedim. Bir devlet

siyaseti haline geliyor. Bu bir gerçek. Başka ülkelerin, arkasından İsviçre ve başkaları da gelecek, bu aldıkları kararlar Türkiye'nin bu sertleşen ret politikasına gösterilen tepkidir. - **Fransız Millet Meclisi'nden geçen kararın ifade özgürlüğüne bağdaştığını düşünüyor musunuz?** - Böyle bir yasa tasarısı ihtiyacının doğması olmasını istemedim. Ama böyle düşüncelerinin de bir nedeni var. Üstelik iş bu noktaya geldiğinde Türkiye en son yakınması gereken ülke. Çünkü aynı terimin kullanılmasına karşı da (soykırım) Türkiye'de sınırlamalara var. Dolayısıyla Türkiye, Fransa Millet Meclisi'nin yaptıklarını eleştirme gibi bir konuda değil. Yineliyorum, keşke böyle bir gereksinim doğmasaydı. - **Ermenistan Cumhuriyeti Kars Antlaşması'nı tanıyor mu?**

- Biz Ermenistan Cumhuriyeti olarak Kars Antlaşması'nı hiçbir zaman ne tanıyamazlık ettik ne de onun yerine başka bir antlaşmayı koyduk. Biz her zaman Sovyetler Birliği'nin bir parçası olarak Sovyet döneminde taraf olunan bütün uluslararası antlaşmaların mirasçısı olduğumuzu söyledik. Dolayısıyla bu antlaşmaların hiçbirini de ne tanıyamazlık ettik ne de yerine başka bir antlaşma koyduk. Bildiğimiz kadarıyla da Kars Antlaşması yürürlükte. Ama sorun Türkiye'nin Kars Antlaşması'nın gereklilikleri pek çok defa ihlal etmesidir. Öyle ki Kars Antlaşması'nın maddelerine baktığımız zaman bugün antlaşmanın hâlâ geçerli olup olmadığını düşünmeden de edemiyoruz. - **Peki, Türkiye Kars Antlaşması'nı nasıl ihlal etti? Açıklarsanız mı?** - Bir kere antlaşmanın maddelerine

göre Türkiye'nin doğu sınırındaki her üç ülkeyle eşit düzeyde konsolosluk ilişkileri olacaktı. Bu Türkiye tarafından ihlal edilmiştir. Çünkü Türkiye, Ermenistan sınırını kapalı tutmakta ısrarlıdır. Başka ihlaller de var. Ama şu kadarını söyleyeyim ki Kars Antlaşması bildiğimiz kadarıyla yürürlükte. - **Sınırın Ermenistan tarafında tam Ani habelerine bakan çok yakın bir alandaki taşocağandan taş çıkarılıyor. Taşocağandaki bu faaliyet ve atlan dinamitler Ermenilerin kendileri için en önemli tarihi kenti olan Ani'yi tahrip ediyor. Bu taşocağın faaliyeti neden durdurulmuyor?** - Size katılıyorum. Dinamitlerin atılması durdurulmalı. Ama belki bu taşocağı faaliyeti Ani'ye Türk tarafından gösterilen ihmale kıyasla

çok daha az zararlıdır. Evet, Türkiye Van Gölü üzerinde bulunan Akdamar Adası'ndaki Ermeni manastırını harika bir biçimde restore ettirdi. Bunu kabul ediyorum. Ama Ani ne yazık ki tamamıyla kendi haline terk edilmiş ve ihmale uğramış durumda. Aslında Ani'nin iki ülke arasındaki işbirliğinin simgesi olması gerekirdi. Biz ilişkilerin normalleşmesinin bir adımı olarak Türkiye'nin sınırı açık Ani'nin hatta Ermeni ve Türk olmayan yabancı konuklar tarafından ziyaret edilmesine olanak sağlamasını söyledik. Türkiye, iki ülke arasında böyle küçük bir adımı atabilir. Bu konuda hiçbir tepki olmadı. Orada mücevher gibi bir kent duruyor. Bu kent tarihlerimizin bir simgesi. Böyle bir adım atılmış olsa ülkelerimiz arasında çok iyi bir güven artırıcı taşocağı faaliyeti Ani'ye Türk tarafından gösterilen ihmale kıyasla